บทที่ ๔

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลของคณาจารย์คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลของอาจารย์ เกี่ยวกับประเภทสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ใช้ อายุสิ่งพิมพ์รัฐบาล จำนวนสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ใช้ในการอ้างถึง ปัญหาการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลในด้านต่าง ๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะและความคิดเห็นในการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล ผู้วิจัยได้เก็บและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร วารสารต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสำรวจผลงานทางวิชาการ แบบฟอร์มวิเคราะห์ผลงานทางวิชาการ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยโดยแบ่งตามหัวข้อและผลการวิเคราะห์ตามตาราง ได้ดังนี้ คือ

๑. การวิเคราะห์ผลงานทางวิชาการ

๑.๑ ผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ คณะเกษตรศาสตร์ จากการสำรวจผลงานทางวิชาการสรุปได้ว่า อาจารย์มีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยมากที่สุด คืองานวิจัยภาษาไทย ร้อยละ ๓๙.๙ อันดับสอง งานวิจัยภาษาอังกฤษ ร้อยละ ๒๕ อันดับสามบทความภาษาไทย ร้อยละ ๑๘.๑ ผลงานทางวิชาการที่มีน้อยที่สุดได้แก่ ผลงานวิชาการประเภทอื่น ภาษาอังกฤษ ได้แก่ คู่มือ ร้อยละ ๐.๔ เมื่อแบ่งตามภาควิชา ภาควิชาที่มีผลงานมากที่สุดในการทำวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ภาควิชาสัตวบาล ร้อยละ ๒๕.๔ ภาควิชาพืชไร่ อันดับสองร้อยละ ๑๙.๖ ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร อันดับสามร้อยละ ๑๓ น้อยที่สุดได้แก่ ภาควิชากีฏวิทยา ร้อยละ ๔.๓

๑.๒ การใช้เอกสารอ้างอิงในผลงานทางวิชาการ โดยเฉลี่ยอาจารย์ใช้หนังสือภาษาอังกฤษเป็นเอกสารอ้างอิงมากที่สุด ๖ ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชากีฏวิทยา ร้อยละ ๔๒.๓ ภาควิชาปฐพีศาสตร์และอนุรักษศาสตร์ ร้อยละ ๘๙.๗ ภาควิชาพืชไร่ ร้อยละ ๓๐.๔ ภาควิชาพืชสวนร้อยละ ๕๐.๒ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร ร้อยละ ๓๑.๒ และภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร ร้อยละ ๕๐.๒ ส่วนภาควิชาที่ใช้บทความภาษาอังกฤษเป็นเอกสารอ้างอิงมากที่สุดมี ๓ ภาควิชาคือ ภาควิชาโรคพืช ร้อยละ ๕๗.๑ ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ร้อยละ ๖๘.๖ และภาควิชาสัตวบาลร้อยละ ๓๑.๔ สำหรับสรุปการใช้เอกสารอ้างอิงในแต่ละภาควิชาสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

ภาควิชากีฏวิทยา ใช้หนังสือภาษาอังกฤษมากที่สุด ร้อยละ ๔๒.๓ สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาไทย อันดับสองร้อยละ ๒๑.๖ สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาอังกฤษอันดับสาม ร้อยละ ๙.๓ วิทยานิพนธ์ภาษาไทย น้อยที่สุดร้อยละ ๒.๑

ภาควิชาปฐพีศาสตร์และอนุรักษศาสตร์ ใช้หนังสือภาษาอังกฤษมากที่สุด ร้อยละ ๒๙.๗ สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาไทย อันดับสองร้อยละ ๒๕.๙ สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาอังกฤษอันดับสาม ร้อยละ ๒๐.๕ ใช้วิทยานิพนธ์ภาษาไทย บัญหาพิเศษ และสิ่งพิมพ์ประเภทอื่นภาษาอังกฤษ ได้แก่ สารสังเขป ดรรชนี ร้อยละ ๐.๕

ภาควิชาพืชไร่ ใช้หนังสือภาษาอังกฤษมากที่สุดร้อยละ ๓๐.๔ บทความภาษาอังกฤษอันดับสองร้อยละ ๒๗.๙ สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาอังกฤษอันดับสาม ร้อยละ ๑๓.๘ ใช้บทความภาษาไทยน้อยที่สุดร้อยละ ๑

ภาควิชาพืชสวน ใช้หนังสือภาษาอังกฤษมากที่สุดร้อยละ ๕๐.๒ บทความภาษาอังกฤษ อันดับสองร้อยละ ๑๕.๖ สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาอังกฤษอันดับสาม ร้อยละ ๑๐.๗ ใช้วิทยานิพนธ์ภาษาไทย สิ่งพิมพ์ประเภทอื่นได้แก่ สารสังเขป ดรรชนี ร้อยละ ๐.๕

ภาควิชาโรคพืช ใช้บทความภาษาอังกฤษมากที่สุดร้อยละ ๕๗.๑ หนังสือภาษาอังกฤษอันดับสองร้อยละ ๑๖.๓ สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาไทย อันดับสามร้อยละ ๘.๒ ใช้หนังสือภาษาไทยน้อยที่สุด ร้อยละ ๒

ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ใช้บทความภาษาอังกฤษมากที่สุดร้อยละ ๖๘.๖ หนังสือภาษาอังกฤษอันดับสองร้อยละ ๒๓.๓ สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาอังกฤษ อันดับสามร้อยละ ๔ ใช้ปัญหาพิเศษภาษาไทย น้อยที่สุดร้อยละ ๐.๑

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร ใช้หนังสือภาษาอังกฤษมากที่สุดร้อยละ ๓๑.๑ สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อันดับสองร้อยละ ๑๒.๕ ใช้หนังสือภาษาไทยอันดับสาม ร้อยละ ๖.๓

ภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร ใช้หนังสือภาษาอังกฤษมากที่สุดร้อยละ ๕๐.๒ บทความภาษาอังกฤษ อันดับสองร้อยละ ๑๘.๔ สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาอังกฤษอันดับสามร้อยละ ๑๔.๙ ใช้วิทยานิพนธ์ภาษาไทยน้อยที่สุด ร้อยละ ๐.๕

ภาควิชาสัตวบาล ใช้บทความภาษาอังกฤษมากที่สุดร้อยละ ๓๑.๔ หนังสือภาษาอังกฤษอันดับสองร้อยละ ๒๕.๗ สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาไทยอันดับสามร้อยละ ๑๒.๕ ใช้ปัญหาพิเศษภาษาไทยน้อยที่สุดร้อยละ ๐.๓

นอกจากนี้ ยังมีผลงานทางวิชาการที่ไม่มีการใช้เอกสารอ้างอิงในภาควิชาต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้คือ ภาควิชาสัตวบาลมากที่สุด ๒๔ รายการ อันดับสองภาควิชาพืชไร่ ๑๖ รายการ อันดับสามภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร ๑๒ รายการ น้อยที่สุดภาควิชาปฐพีศาสตร์และอนุรักษศาสตร์ ๗ รายการ

๑.๓ ประเภทสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ใช้ในการอ้างอิง โดยเฉลี่ยอาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทรายงานผลการวิจัยมากที่สุด ๘ ภาควิชา ยกเว้นภาควิชาพืชสวนซึ่งใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทเรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ภาษาไทยมากที่สุด ร้อยละ ๓๙ รายงานผลการวิจัยภาษาไทย ใช้มากที่สุด ได้แก่ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร ร้อยละ ๕๐ รายงานผลการวิจัยภาษาอังกฤษใช้มากที่สุด ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ร้อยละ ๗๐.๗ สำหรับสรุปการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลเป็นเอกสารอ้างอิงของแต่ละภาควิชาสรุปได้ดังนี้ คือ

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชากีฏวิทยา ใช้รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาไทยมากที่สุด ร้อยละ ๓๓.๓ เรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ภาษาไทย อันดับสอง ร้อยละ ๓๐ รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาอังกฤษอันดับสามร้อยละ ๑๖.๗ เรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ภาษาอังกฤษใช้น้อยที่สุดร้อยละ ๖.๗

ภาควิชาปฐพีศาสตร์และอนุรักษศาสตร์ ใช้รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาอังกฤษมากที่สุดร้อยละ ๔๑.๙ รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาไทย อันดับสอง ร้อยละ ๒๒.๑ เรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ภาษาไทยอันดับสามร้อยละ ๑๘.๖ รายงานสถิติภาษาไทย วารสารและรายงานการประชุมภาษาไทย แผนที่และแผนภูมิใช้น้อยที่สุด ร้อยละ ๒.๓

ภาควิชาพืชไร่ ใช้รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาอังกฤษมากที่สุด ร้อยละ ๔๕.๘ รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาไทยอันดับสองร้อยละ ๓๖.๑ เรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ภาษาไทยอันดับสามร้อยละ ๘.๔ รายงานการบริหารภาษาไทย เรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ภาษาอังกฤษใช้น้อยที่สุดร้อยละ ๑.๒

ภาควิชาพืชสวน ใช้เรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ภาษาไทยมากที่สุด ร้อยละ ๓๙ เรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ภาษาอังกฤษอันดับสองร้อยละ ๒๔.๔ รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาอังกฤษอันดับสามร้อยละ ๙.๘ ใช้บรรณานุกรมรายชื่อต่าง ๆ และวารสารภาษาอังกฤษน้อยที่สุดร้อยละ ๒.๔

ภาควิชาโรคพืช ใช้รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาไทย เรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ภาษาไทย วารสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษมากที่สุด ร้อยละ ๑๖.๗ ใช้รายงานการบริหารภาษาไทย รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาอังกฤษ วารสารและรายงานการประชุมภาษาไทย บรรณานุกรมรายชื่อต่าง ๆ น้อยที่สุดร้อยละ ๘.๓

ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ใช้รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาอังกฤษมากที่สุดร้อยละ ๗๐.๗ รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาไทย และรายงานสถิติภาษาไทยอันดับสองร้อยละ ๖.๙ รายงานการบริหารภาษาไทย ระเบียบกฎข้อบังคับคู่มือภาษาไทย และเรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ภาษาอังกฤษอันดับสาม ร้อยละ ๓.๔ ใช้รายงานสถิติภาษาอังกฤษ วารสาร และรายงานการประชุมภาษาไทย และ

ภาษาอังกฤษน้อยที่สุด ร้อยละ ๑.๗

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร ใช้รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาไทยและภาษาอังกฤษมากที่สุด ร้อยละ ๕๐ เท่ากัน

ภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร ใช้รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาอังกฤษมากที่สุดร้อยละ ๖๕.๑ วารสารภาษาไทยอันดับสองร้อยละ ๙.๓ รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาไทย ระเบียบกฎข้อบังคับคู่มือภาษาไทยและภาษาอังกฤษอันดับสาม ร้อยละ ๗ ใช้เรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ภาษาไทย น้อยที่สุดร้อยละ ๔.๖

ภาควิชาสัตวบาล ใช้รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาไทยมากที่สุด ร้อยละ ๓๒.๔ รายงานการค้นคว้าวิจัยภาษาอังกฤษอันดับสองร้อยละ ๒๐.๖ เรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ภาษาไทยอันดับสามร้อยละ ๑๔.๗ ใช้วารสารและรายงานการประชุมภาษาอังกฤษน้อยที่สุดร้อยละ ๑.๕

๑.๔ อายุของสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ใช้ โดยเฉลี่ยอาจารย์ทุกภาควิชาใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีช่วงอายุ ๐-๕ ปี มากที่สุด สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาไทยอาจารย์ใช้อยู่ในช่วง ๐-๕ ปี มากที่สุดทุกภาควิชา ส่วนสิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาอังกฤษ มีเพียงภาควิชากีฏวิทยา พืชไร่ และโรคพืชใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีช่วงอายุ ๖-๑๐ ปี มากที่สุดร้อยละ ๓๓.๓ ๔๓.๕ และ ๕๐ ตามลำดับ นอกจากนั้น ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาอังกฤษในช่วงอายุ ๐-๕ ปี มากที่สุด สำหรับอายุของสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ใช้สรุปตามภาควิชาได้ดังนี้คือ

ภาควิชากีฏวิทยา ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีช่วงอายุ ๐-๕ ปีมากที่สุด ร้อยละ ๓๖.๗ ๖-๑๐ ปีอันดับสอง ร้อยละ ๓๐ ช่วงอายุ ๑๑-๑๕ และ ๑๖-๒๐ ปีน้อยที่สุด ร้อยละ ๑๐

ภาควิชาปฐพีศาสตร์และอนุรักษศาสตร์ ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีช่วงอายุ ๐-๕ ปีมากที่สุด ร้อยละ ๗๒.๑ ๖-๑๐ ปีอันดับสองร้อยละ ๑๘.๖ ช่วงอายุ ๑๖-๒๐ ปี น้อยที่สุด ร้อยละ ๒.๓

ภาควิชาพืชไร่ ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีช่วงอายุ ๐-๕ ปีมากที่สุด ร้อยละ ๖๓.๙ ๖-๑๐ ปี อันดับสองร้อยละ ๓๑.๓ ๑๖-๒๐ ปี และ ๒๐ ปีขึ้นไปน้อยที่สุดร้อยละ ๑.๒

ภาควิชาพืชสวน ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีช่วงอายุ ๐-๕ ปีมากที่สุด ร้อยละ ๖๓.๔ ๖-๑๐ ปี อันดับสองร้อยละ ๒๒.๐ ๑๖-๒๐ ปีน้อยที่สุด ร้อยละ ๔.๘

ภาควิชาโรคพืช ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีช่วงอายุ ๐-๕ ปี และ ๖-๑๐ ปี อันดับสองร้อยละ ๒๒.๐ ๑๖-๒๐ ปีน้อยที่สุด ร้อยละ ๔.๘

ภาควิชาโรคพืช ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีช่วงอายุ ๐-๕ ปี และ ๖-๑๐ ปี มากที่สุด ร้อยละ ๓๓.๓ ๑๑-๑๕ ปี และ ๑๖-๒๐ ปีน้อยที่สุดร้อยละ ๑๖.๗

ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีช่วงอายุ ๐-๕ ปี มากที่สุดร้อยละ ๕๖.๔ ๑๑-๑๕ ปีอันดับสอง ร้อยละ ๒๗.๖ ๖-๑๐ ปี น้อยที่สุดร้อยละ ๑๕.๕

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีช่วงอายุ ๐-๕ ปี มากที่สุดร้อยละ ๖๒.๕ ๖-๑๐ ปีอันดับสองร้อยละ ๒๕ ๑๑-๑๕ ปี น้อยที่สุด ร้อยละ ๑๒.๕

ภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีช่วงอายุ ๐-๕ ปี มากที่สุดร้อยละ ๗๖.๗ ๖-๑๐ และ ๑๑-๑๕ ปี น้อยที่สุด ร้อยละ ๑๑.๖

ภาควิชาสัตวบาล ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีช่วงอายุ ๐-๕ ปีมากที่สุด ร้อยละ ๗๖.๕ ๖-๑๐, ๑๑-๑๕ ปี อันดับสอง ร้อยละ ๑๐.๓ และ ๑๖-๒๐ ปีน้อยที่สุด ร้อยละ ๒.๙

๒. <u>การใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล</u>

๒.๑ สถานที่ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล โดยเฉลี่ยอาจารย์ทุกภาควิชาใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๙๓ อันดับสอง ใช้ที่สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑๔ นอกจากนั้น ใช้วิธีการอื่น ๆ เช่น อาศัยห้องสมุดอื่น ได้รับเป็นการส่วนตัวได้จากการประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนเอกสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ วิธีการค้นหาสิ่งพิมพ์รัฐบาล โดยเฉลี่ยอาจารย์ทุกภาควิชาใช้บัตรรายการซึ่งเป็นคู่มือหลักของห้องสมุดในการค้นหาสิ่งพิมพ์รัฐบาลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ

๑๔.๓๓ อันดับสองได้แก่ อาศัยเอกสารอ้างอิงท้ายสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๗ อันดับสาม ได้แก่ รายชื่อหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น และการค้นหาเองตามชั้นหนังสือ ร้อยละ ๑๑.๑๑ วิธีการค้นหาสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การใช้บรรณานุกรมการเกษตรแห่งประเทศไทย และการแลกเปลี่ยนเอกสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๖

๒.๓ ปัญหาการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ทุกภาควิชามีปัญหาเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์รัฐบาลด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง มีบางภาควิชาที่มีปัญหาบางประการในระดับมากหรือไม่ก็น้อย เช่น ปัญหาเรื่องเนื้อหาสิ่งพิมพ์ ภาควิชาสัตวบาลมีปัญหามาก สำหรับปัญหาไม่ทราบว่ามีสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดภาควิชาโรคพืช วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร เศรษฐศาสตร์เกษตร มีปัญหาน้อย

๒.๔ จำนวนครั้งในการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลต่อปี อาจารย์แต่ละภาคมีจำนวนครั้งในการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่แตกต่างกัน โดยอาจารย์ภาควิชาโคพืช มีอาหารจารย์ ๑ คน ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลสูงสุด ๔๐๐ ครั้ง ใน ๑ ปี ต่ำสุดได้แก่ อาจารย์ภาควิชาพืชไร่ ใช้ ๑ ครั้ง ใน ๑ ปี มีจำนวน ๒ คน นอกจากนั้นโดยเฉลี่ยอาจารย์แต่ละภาควิชามีจำนวนครั้งในการใช้สิ่งพิมพ์ในรัฐบาลมากกว่า ๒ ครั้งถึง ๕๐ ครั้งใน ๑ ปี

๓. <u>ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์รัฐบาล</u>

๓.๑ ข้อคิดเห็น โดยสรุปอาจารย์แต่ละภาควิชาเห็นว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลมักจะล้าสมัย ไม่ทัดเทียมกับของต่างประเทศ มีเนื้อหาเหมาะสมกับห้องสมุดโรงเรียน หรือวิทยาลัยมากกว่า และเหมาะสมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และเกษตรกรมากกว่าใช้ประกอบการสอน หรือทำการวิจัยในมหาวิทยาลัย อีกทั้งข้อมูลบางอย่างไม่ตรงกัน และมักจะขัดแย้งกัน โดยเฉพาะข้อมูลทางสถิติ การจัดพิมพ์ล่าช้าไม่ทันต่อการใช้ มีเนื้อหาที่ย่อและสั้นเกินไป. ลักษณะการจัดรูปเล่ม ไม่น่าดึงดูดให้อ่าน

๓.๒ ข้อเสนอแนะ ควรมีแหล่งกลางในการรวบรวมและจัดทำสิ่งพิมพ์รัฐบาล มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำเอกสารเฉพาะเรื่อง การแลกเปลี่ยนเอกสารระหว่างสถาบัน เพื่อจะได้ข้อมูลที่ทันสมัยมากขึ้น มีการส่งสิ่งพิมพ์รัฐบาลให้ห้องสมุด

สถาบันการศึกษา โดยเฉพาะต่างจังหวัด ทันทีที่มีการพิมพ์ออกมา ในส่วนของห้องสมุดควรมีการจัดทำคู่มืออธิบายเกี่ยวกับการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล มีการจัดหมวดหมู่และจัดแยกสิ่งพิมพ์รัฐบาลไว้เฉพาะ นอกจากนี้ควรมีการจัดทำสิ่งพิมพ์รัฐบาลในรูปของเอกสารย่อส่วน

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยแยกการอภิปรายออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้คือ จำนวนสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ใช้ในการอ้างอิง ประเภทสิ่งพิมพ์รัฐบาล ความทันสมัยของสิ่งพิมพ์รัฐบาล ปัญหาและความต้องการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล

จำนวนสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ใช้ในการอ้างอิง ถึงแม้ว่าจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลอาจารย์ใช้หนังสือภาษาอังกฤษเป็นเอกสารอ้างอิงมากที่สุด ๖ ภาควิชา ยกเว้นภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ซึ่งใช้บทความวารสารภาษาอังกฤษมากที่สุด แต่สิ่งพิมพ์รัฐบาลก็ได้รับการใช้ในอันดับสองหรือสาม รวมทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจึงทำให้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๑ ที่ตั้งไว้ว่า อาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลเป็นเอกสารอ้างอิงในการผลิตผลงานทางวิชาการน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการวางแผนการทำวิจัยทางการเกษตร เพื่อแก้ปัญหาการเกษตรด้านต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลที่ได้จากสิ่งพิมพ์ของทางราชการหรือสิ่งพิมพ์รัฐบาล ถึงแม้ว่าห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งผู้ทำการวิจัยได้สำรวจในขณะปฏิบัติงานและทำการวิจัย จะพบว่ามีการใช้น้อย เนื่องจากสิ่งพิมพ์รัฐบาลของห้องสมุดมีจำนวนน้อยและไม่ทันสมัย ทำให้อาจารย์ต้องติดต่อขอไปยังหน่วยงานต่าง ๆ บางครั้งอาศัยวิธีการเดินทางไปประชุมและได้รับเอกสารกลับมา หรือขอใช้เอกสารจากเพื่อนร่วมงาน ตามที่ปรากฏนั้น ปริมาณสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ผลิตออกมาแต่ละปีมีจำนวนมาก แต่ไม่มีการจัดทำรายชื่อออกเผยแพร่ทำให้ห้องสมุดและผู้ใช้ไม่ทราบว่ามีสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ต้องการ นอกจากอาศัยวิธีการติดต่อขอเป็นการส่วนตัว และวิธีอื่น ๆ ซึ่งอาจารย์คงปฏิบัติดังได้กล่าวมาแล้ว จึงทำให้ผลการวิจัยที่ออกมาไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประเภทสิ่งพิมพ์รัฐบาล จากผลการวิจัยจะพบว่า อาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทรายงานผลการค้นคว้าวิจัย มากที่สุด ๘ ภาควิชา ยกเว้นภาควิชาพืชสวน ซึ่งใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทเรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ มากที่สุด ทำให้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๒ ที่ตั้งไว้ว่า อาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทรายงานผลการวิจัยเป็นส่วนใหญ่

โดยดูจากจำนวนผลงานทางวิชาการของอาจารย์คณะเกษตรศาสตร์ จะพบว่า ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประเภทงานวิจัยมีมากที่สุด ๑๗๙ ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๙ ของผลงานทางวิชาการทั้งหมด โดยแยกเป็นภาษาไทยร้อยละ ๓๙.๙ และภาษาอังกฤษร้อยละ ๒๕

สำหรับสิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทสถิติมีการใช้น้อยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ ๒ ที่ตั้งไว้ว่าอาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทรายงานสถิติมาก โดยผลจากการวิจัยพบว่าการใช้ยังอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด โดยภาควิชาปฐพีศาสตร์และอนุรักษศาสตร์ ใช้รายงานสถิติร้อยละ ๒.๓ ภาควิชาพืชไร่ร้อยละ ๓.๖ ภาควิชาพืชสวนร้อยละ ๗.๓ ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหารร้อยละ ๖.๙ ภาควิชาสัตวบาลร้อยละ ๒.๙ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจากแบบสอบถามจะพบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทสถิติมักจะมีข้อมูลที่ขัดแย้งกันเอง มีการจัดพิมพ์ล่าช้า ผู้ใช้ข้อมูลได้รับสิ่งพิมพ์ช้า ทำให้การใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทรายงานสถิติมีการใช้น้อย และเมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยของต่างประเทศจะพบว่า อาจารย์มีการใช้รายงานสถิติประกอบผลการวิจัยมาก (Alabi and Aina 1982: 45) จึงทำให้ผลการวิจัยที่ออกมาไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความทันสมัยของสิ่งพิมพ์รัฐบาล จากผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลในช่วงอายุ ๐-๕ ปีมากที่สุดทุกภาควิชา ร้อยละ ๖๕ ตามตารางที่ ๓๔ ทำให้ผลการวิจัยที่ออกมาสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ ๓ ที่ตั้งไว้ว่า อายุของสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่อาจารย์ใช้มีอายุไม่เกิน ๕ ปี และเมื่อเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับช่วงอายุของสิ่งพิมพ์สาขาเกษตรศาสตร์โดยศึกษาจากเอกสารอ้างอิง ท้ายบทความวารสาร พบว่า เอกสารอ้างอิงที่นำมาใช้จะมีอายุ ๕.๘ ปี เก่าที่สุด ๑๐.๖ ปี ในสาขาวิชาการขยายพันธุ์ และ ๕ ปีสาขาวิชาอุตุนิยมวิทยาเกษตร (Nakamura 1971: 13) ทำให้ผลการวิจัยที่ออกมารับกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัญหาและความต้องการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล จากสมมติฐานข้อที่ ๔ ตั้งไว้ว่าอาจารย์มีปัญหาและความต้องการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่แตกต่างกันในด้านจำนวนของสิ่งพิมพ์รัฐบาลในสาขาที่ต้องการ ความทันสมัยของสิ่งพิมพ์รัฐบาล คู่มือช่วยค้นหาสิ่งพิมพ์รัฐบาลและประเภทสิ่งพิมพ์รัฐบาล ผู้วิจัยขอแยกอภิปรายตามหัวข้อดังนี้คือ

จำนวนของสิ่งพิมพ์รัฐบาลในสาขาที่ต้องการ จากผลการวิจัยจะพบว่าจำนวนสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่อาจารย์ใช้ในแต่ละสาขาวิชามีความแตกต่างกันตามตารางที่ ๓๕ ซึ่งสาขาวิชาเทคนิคทางเกษตรกรรม เครื่องมืออุปกรณ์ใช้การอ้างอิงมากที่สุด ๑๐๒ รายการ ร้อยละ ๒๓.๘ สาขาโรคพืชอันดับสอง ๗๑ รายการ ร้อยละ ๑๖.๕ สาขาพืชไร่ อันดับสาม ๖๔ รายการ ร้อยละ ๑๔.๙ น้อยที่สุดสาขาการศึกษาและแพทยศาสตร์ ๑ รายการ ร้อยละ ๐.๒ และเมื่อดูจากจำนวนสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ใช้เป็นเอกสารอ้างอิงตามตารางที่ ๖-๑๔ จะพบว่า มีจำนวนที่แตกต่างกัน จึงทำให้ผลการวิจัยรับกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความทันสมัยของสิ่งพิมพ์รัฐบาล จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ทุกภาควิชามีการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีอายุ ๐-๕ ปี ทุกภาควิชาตามตารางที่ ๓๔ แสดงว่าอาจารย์มีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีอายุอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน คือต้องการสิ่งพิมพ์ที่ทันสมัย นอกจากนี้ปัญหาเรื่องความล้าสมัยของสิ่งพิมพ์จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีปัญหาในระดับเดียวกันทุกภาควิชา คือ ในระดับปานกลาง เพราะว่าการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลของอาจารย์ที่ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ ถ้าพบว่า รายการใดมีความล้าสมัย และห้องสมุดไม่มีเล่มที่ใหม่กว่า อาจารย์ก็จะติดต่อขอไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้ปัญหาเรื่องความล้าสมัยมีไม่มาก และมีผลให้การวิจัยไม่รับกับสมมติฐานดังกล่าว

คู่มือช่วยค้นหาสิ่งพิมพ์รัฐบาล จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลจะพบว่า อาจารย์เกือบทุกภาควิชามีปัญหาคู่มือช่วยค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลเหมือนกันคือ มีปัญหาในระดับปานกลาง เพราะคู่มือช่วยค้นหาสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์มีอยู่น้อย ได้แก่บัตรรายการ บรรณานุกรมการเกษตรแห่งประเทศไทย และรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุด ทำให้อาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะหาวิธีการอื่นในการค้นหาสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ตนต้องการไม่ว่าจะติดต่อขอไปตามหน่วยงานต่าง ๆ แลกเปลี่ยนเอกสารกับหน่วยงาน เพื่อให้ได้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ต้องการ จึงทำให้อาจารย์มีปัญหาและความต้องการที่คล้ายคลึงกัน ผลการวิจัยที่ออกมาจึงไม่รับกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาล

ปัญหาและความต้องการใช้ประเภทสิ่งพิมพ์รัฐบาลของอาจารย์ จากผลการวิจัยจะพบว่า อาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่แตกต่างกันตามสาขาวิชา ถึงแม้ว่าจะใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล

ประเภทรายงานผลการวิจัยมากที่สุดเหมือนกันเกือบทุกภาควิชา ยกเว้นภาควิชาพืชสวนซึ่งใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทเรื่องราวและรายละเอียดต่าง ๆ ก็ตาม แต่สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทอื่น อาจารย์ก็มีความต้องการใช้ที่แตกต่างกันตามรายงานผลการวิจัย จากตารางที่ ๑๖-๒๔ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวทำให้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะในการผลิตผลงานทางวิชาการของอาจารย์ภาควิชาต่าง ๆ การใช้เอกสารอ้างอิงย่อมแตกต่างไปตามสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนและการวิจัย ตามสาขาของภาควิชาต่าง ๆ ในคณะเกษตรศาสตร์ ทำให้ปัญหาและความต้องการในการใช้ย่อมแตกต่างกันดังกล่าว

กล่าวโดยสรุป จากผลการวิจัยปรากฏว่า ผลการวิจัยที่ออกมาสอดคล้องกับสมมติฐาน ๓ ประการ คือ

๑. อาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทรายงานผลการวิจัยเป็นส่วนมาก

๒. อายุของสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่อาจารย์ใช้มีอายุไม่เกิน ๕ ปี

๓. อาจารย์มีปัญหาและความต้องการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่แตกต่างกันในด้านจำนวนของสิ่งพิมพ์รัฐบาลในสาขาที่ต้องการ และประเภทสิ่งพิมพ์รัฐบาล

ผลการวิจัยที่ออกมาไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน มีดังนี้คือ

๑. อาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลเป็นเอกสารอ้างอิงในการผลิตผลงานทางวิชาการน้อย

๒. อาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทสถิติทางการเกษตรเป็นส่วนมาก

๓. อาจารย์มีปัญหาและความต้องการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่แตกต่างกันในด้านความทันสมัยของสิ่งพิมพ์รัฐบาล และคู่มือช่วยค้นหาสิ่งพิมพ์รัฐบาล

<u>ข้อเสนอแนะจากการวิจัย</u>

ผู้วิจัยขอเสนอแนะจากการวิจัย สรุปได้คือ

๑. <u>การควบคุมบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์รัฐบาลทางการเกษตร</u> เนื่องจากการผลิตสิ่งพิมพ์รัฐบาลในประเทศไทยของแต่ละหน่วยงาน เป็นผู้ผลิตขึ้นเอง จึงทำให้มีปัญหาในการควบคุมบรรณานุกรมที่ขาดประสิทธิภาพ (Chirawan Bhakdibutr 1980: 6050A) ทำให้สิ่งพิมพ์รัฐบาลไม่เผยแพร่เท่าที่ควร เพราะผู้ใช้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงาน

ต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน และจากพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๖(๑) ระบุว่า พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สิ่งพิมพ์ของรัฐบาล หรือเทศบาล (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘: ๓๐ กันยายน ๒๔๘๔: ๑๒๓๒) ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องส่งสิ่งพิมพ์รัฐบาลให้หอสมุดแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการควบคุมบรรณานุกรมแห่งชาติ ทำให้การควบคุมบรรณานุกรมไม่ได้ผลเท่าที่ควรดังที่กล่าวมา ดังนั้น หอสมุดแห่งชาติ ควรนำเรื่องพระราชบัญญัติการพิมพ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งพิมพ์รัฐบาลเสนอผู้บริหาร หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมศิลปากร เพื่อขอแก้พระราชบัญญัติการพิมพ์ในส่วนดังกล่าว และนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรต่อไป สำหรับหน่วยงานรัฐบาลทางการเกษตรโดยเฉพาะกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หัวหน้าของส่วนราชการต่าง ๆ ควรตระหนักถึงความสำคัญในการส่งสิ่งพิมพ์รัฐบาลทางการเกษตรไปให้หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดที่มีการเรียนการสอนทางการเกษตร หรือศูนย์สนเทศการเกษตร สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตร เพื่อที่จะสามารถควบคุมบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์รัฐบาลทางการเกษตรได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน และมีผลประโยชน์ต่อผู้ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลมากที่สุด

๒. ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ควรมีการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้มีผู้ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลมากขึ้น ดังนี้ คือ

๒.๑ จัดทำทำเนียบหน่วยงานที่ผลิตหรือจัดส่งสิ่งพิมพ์รัฐบาลทางการเกษตรให้ครบถ้วนสมบูรณ์

๒.๒ มีความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในการแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์รัฐบาลทางการเกษตร และให้บริการยืมได้ในเวลาอันรวดเร็ว

๒.๓ จัดทำคู่มือ อธิบายการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล วิธีการจัดเก็บและการให้บริการ รวมทั้งประโยชน์ที่จะได้รับจากสิ่งพิมพ์รัฐบาล ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ได้จากผลการวิจัย

๒.๔ มีการสอนวิธีการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล ทั้งในรูปแบบการสอนการใช้ห้องสมุด หรือสอนร่วมกับสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง (Sheldon, 1982: 296A)

๒.๕ จัดทำบรรณนิทัศน์สิ่งพิมพ์รัฐบาล หรือสารสังเขปออกเป็นระยะเวลาที่มีกำหนดแน่นอน เพื่อประหยัดเวลาแก่ผู้ใช้ในการค้นหาสิ่งพิมพ์รัฐบาล (Wilson, 1980: 366-367)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. การใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลของอาจารย์หรือนักศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ

๒. ความต้องการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลของนักวิจัยสาขาใดสาขาหนึ่ง

๓. การให้บริการสิ่งพิมพ์รัฐบาลของห้องสมุดมหาวิทยาลัย

๔. ระบบการจัดเก็บสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีผลต่อผู้ใช้ห้องสมุด

๕. แนวทางและการจัดดำเนินงานศูนย์สิ่งพิมพ์รัฐบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย